

prima instanță: Judecătoria Briceni
Judecător: Tverdohleb E.
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: Duca T., Grumeza E., Procopciuc S.

DECIZIE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Tatiana Vieru
Valentina Clevadî, Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic, Oleg Sternioală

examinând cererea de recurs declarat de către Biroul Vamal Briceni,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea
cu Răspundere Limitată „SCRIPNIS - TRANS” împotriva Biroului Vamal Briceni
cu privire la contestarea actelor administrative,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 iulie 2016, prin care a fost
respins apelul declarat de către Biroul Vamal Briceni, fiind menținută hotărârea
Judecătoriei Briceni din 29 martie 2016,

c o n s t a t ă :

La 24 decembrie 2013, Societatea cu Răspundere Limitată „SCRIPNIS -
TRANS” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al
Republicii Moldova privind contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 03 decembrie 2013, șeful
Secției control interior al Biroului Vamal Briceni, Ala Chiriac i-a adus la cunoștința
actul de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013 și decizia de
regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013.

Consideră că actele menționate necesită a fi anulate. În promovarea opiniei
sale, a indicat că nu a înstrăinat unitățile de transport importate în Republica
Moldova conform declarațiilor vamale nr. 2011i0284 - 285 din 02 aprilie 2008. La
fel, subliniază că și-a sistat activitatea antreprenorială din cauza crizei economice și
financiare. Totodată, a precizat că adresa poștală din str. S. Lazo, or. Edineț este
domiciliul soacrei administratorului SRL „SCRIPNIS - TRANS”, iar din acest
motiv corespondența scrisă în adresa acestuia, nu era primită de către reprezentanții
oficiali ai întreprinderii. În final, a comunicat că s-a adresat către Serviciul Vamal cu
o cerere prealabilă prin care a contestat acțiunile Serviciului Vamal, manifestate prin

actul de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013 și decizia de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013, la care nu a primit răspuns până la depunerea acțiunii.

Susține că actul administrativ contestat este tardiv, deoarece de la momentul vămuirii și punerii mijloacelor de transport în circulație liberă pe teritoriul Republicii Moldova a trecut mai mult de 5 ani.

Mai mult ca atât, se arată că, potrivit declarațiilor vamale nr. 2011i0284 – 2011i0285, au fost puse în liberă circulație în regim de import cu specificul regimului în fondul statutar următoarele mijloace de transport: DAF XF 105, șasiu XLRTE47MS0E741321, nr. de înregistrare EDBC430, nr. certificatului de înmatriculare 082901961; DAF XF 105, șasiu XLRTE47MS0E741320, nr. de înregistrare EDBC429, nr. certificatului de înmatriculare 082901960; BENA CARGOBULL, șasiu WSM0000003101592, nr. de înregistrare EDAC278, nr. certificatului de înmatriculare 082901957 și BENA CARGOBULL, șasiu WSM0000003101593, nr. de înregistrare EDAC305, nr. certificatului de înmatriculare 082901959. Astfel, reclamantul a remarcat că introducerea acestora pe teritoriul Republicii Moldova a avut loc la 02 aprilie 2008, iar art. 35 al Codului vamal, pe care sunt întemeiate actele contestate, urmează a fi aplicat în redacția de până la modificările operate prin Legea nr. 267 din 23 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial la data de 13 ianuarie 2012.

Solicită SRL „SCRIPNIS - TRANS”, anularea actului de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013 și a deciziei de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013, cu suspendarea executării acesteia.

La 30 decembrie 2013, Judecătoria Râșcani mun. Chișinău a admis cererea de asigurarea a acțiunii formulată de reclamant și a suspendat executarea deciziei de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013. (f. d. 4, volumul I)

La 22 iulie 2014, Societatea cu Răspundere Limitată „SCRIPNIS - TRANS” a depus cerere de completare a temeiurilor și circumstanțelor cauzei, fiind introdus în proces Biroul Vamal Briceni și funcționarul public Chiriac Ala, în calitate de pârâți.

Suplimentar, a susținut că nu a transmis dreptul de proprietate asupra automobilelor importate în Republica Moldova, așa cum se indică în actul emis de către reprezentantul organului vamal Ala Chiriac, iar la momentul returnării unităților de transport, luate în leasing, reprezentantului companiei străine Nutzfahrzeuge Leasing AG, legislația nu prevedea achitarea drepturilor de import. Astfel, subliniază că, în momentul scoaterii acestora de pe teritoriul Republicii Moldova, legea nu stipula achitarea drepturilor de import, cu excepția când mijloacele de transport rămân pe teritoriul țării și se înmatriculează ilegal după SRL „Eurotop - Plus”, fără achitarea drepturilor de import.

Solicită SRL „SCRIPNIS - TRANS”, anularea actului de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013 și a deciziei de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013. (f. d. 29 – 35, volumul I)

Prin încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 24 iulie 2014, s-a dispus strămutarea pricinii civile, spre examinarea în fond, în Judecătoria Briceni, după competența jurisdicțională. (f. d. 38, volumul I)

La 17 octombrie 2014, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău a respins recursul declarat de SRL „SCRIPNIS - TRANS”, fiind menținută încheierea primei instanțe din 24 iulie 2014. (f. d. 58 – 61, volumul I)

La 26 august 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „SCRIPNIS - TRANS” a depus cerere de completare a temeiurilor și circumstanțelor cauzei, cu menținerea cerințelor sale, însă cu excluderea pârâților Serviciului Vamal și funcționarului public Ala Chiriac. (f. d. 53 – 58, volumul II)

În argumentarea poziției sale, reclamantul a indicat că, la 02 aprilie 2008, în baza contractului de vânzare – cumpărare din 01 martie 2008, a importat din Austria următoarele mijloace de transport: DAF XF 105, șasiu XLRTE47MS0E741321, nr. de înregistrare EDBC430, nr. certificatului de înmatriculare 082901961; DAF XF 105, șasiu XLRTE47MS0E741320, nr. de înregistrare EDBC429, nr. certificatului de înmatriculare 082901960; BENA CARGOBULL, șasiu WSM00000003101592, nr. de înregistrare EDAC278, nr. certificatului de înmatriculare 082901957 și BENA CARGOBULL, șasiu WSM00000003101593, nr. de înregistrare EDAC305, nr. certificatului de înmatriculare 082901959. Astfel, în baza ordinilor de plată nr. 1 din 11 martie 2008 și nr. 2 din 25 martie 2008, unicul asociat al său, ÎI „Scripnice Liudmila” prin intermediul BC „Mobiasbancă” SA a transferat în Austria 10 000 EURO și 49 400 EURO și nu numai. Prin declarațiile vamale de import pentru circulație liberă pe teritoriul vamal al Republicii Moldova nr. I 284 și I 285 din 02 aprilie 2008 mijloacele de transport importate și nominalizate mai sus au fost introduse în capitalul social al persoanei juridice, conform regulilor stabilite de actele legislative și normative în vigoare la acea perioadă.

În continuare, explică că, în baza contractelor de închiriere a mijlocului de transport nr. 08/04/A și nr. 08/04/B din 08 aprilie 2008, a nr. 08/04/A și 08/04/B din 18 aprilie 2008, nr. 01/01/A și 01/01/B din 01 ianuarie 2009, încheiate între el și firma „Eurotrup - Plus” SRL, mijloacele de transport menționate mai sus au fost transmise în locațiune către ultima. În urma investigațiilor organului de urmărire penală a comisariatului de poliție Chișinău și procurorului, Serviciul Vamal a considerat că la introducerea mijloacelor de transport în leasing (admitere temporară), apar drepturi de import sub formă de TVA, fapt care a stat la baza pornirii urmăririi penale și a întocmirii actului de audit post-vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013, aprobat prin decizia de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013 de către conducătorul organului vamal.

În opinia reclamantului, contrar interdicțiilor din încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2013 de suspendare a executării deciziei de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013, șeful Secției control din cadrul Biroului Vamal Briceni, Ala Chiriac a inițiat executarea acestuia prin intermediul executorului judecătoresc Agarici Adrian.

Totodată, pretinde că pârâțul a inventat motivele, care au stat la baza emiterii actelor administrative, în special în partea ce ține de utilizarea mijloacelor de transport în alte scopuri decât cele prevăzute de legislația pentru aplicarea facilităților fiscale și vamale. În aceeași ordine de idei, sugerează că organul vamal nu a indicat că dreptul de proprietate asupra unităților de transport a fost înregistrat

ilegal după SRL „Eurotop - Plus” de la SRL „SCRIPNIS – TRANS”, în temeiul unui act de primire-predare a bunurilor din 13 martie 2013, care a fost semnat unilateral doar de către primul participant la acest raport juridic.

Astfel, reclamantul concretizează că la emiterea actelor administrative organul vamal a utilizat informații din acte primite prin fax de la Zmuncilă Vasile, care timp de mai mult de 4 ani este urmărit penal, întrucât prin intermediul SRL „Eurotop - PLUS”, în complicitate cu alte persoane, deposeda de bunuri prin acte false.

SRL „SCRIPNIS - TRAN” reiterează că a depus cerere prealabilă în adresa pârâtului, însă litigiul apărut nu a fost soluționat, ceea ce a implicat depunerea cererii de chemare în judecată.

La fel, reclamantul menționează că, din analiza paginii nr. 4 alineat (4) din actul de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013, pârâtul recunoaște că drepturile de import nu pot fi recalulate din cauza faptului că termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale este de 4 ani, iar la momentul efectuării controlului și întocmirii actului au trecut 5 ani.

Solicită SRL „SCRIPNIS - TRANS”, anularea actului de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013 și a deciziei de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013.

Prin hotărârea Judecătoriei Briceni din 29 martie 2016, s-a admis acțiunea și a fost anulat actul de audit post – vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013, întocmit de către inspectorii Biroului Vamal Briceni, Chiriac Ala și Gonciariuc Ana, ca fiind ilegal.

În același timp, a fost anulată decizia de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013, emisă de către inspectorul vamal Chiriac Ala și aprobată de către șeful Biroului Vamal Briceni la data de 18 noiembrie 2013, în baza actului de audit post – vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013, privind încasarea plăților vamale de la SRL „SCRIPNIS - TRANS” în sumă totală de 757 839, 99 lei, compusă din TVA în mărime de 713 284, 16 lei și penalitate în mărime de 44 555, 83 lei, ca fiind ilegală. (f. d. 20, 24 – 46, volumul III)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 iulie 2016, a fost respins apelul declarat de către Biroul Vamal Briceni, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Briceni din 29 martie 2016. (f. d. 76 – 88, volumul III)

La 23 august 2016, Curtea de Apel Bălți a expediat copia deciziei integrale din 12 iulie 2016 în adresa participanților la proces. (f. d. 89, volumul III)

La 08 septembrie 2016, Biroul Vamal Briceni a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 iulie 2016, solicitând casarea deciziei instanței de apel din 12 iulie 2016 și hotărârii primei instanțe din 29 martie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă, ca fiind nefondată și tardivă.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei de drept enunțate, instanța de recurs constată că recursul declarat de Biroul Vamal Briceni la 08 septembrie 2016 este depus în termen.

În motivarea recursului, Biroul Vamal Briceni afirmă că instanțele judecătorești au aplicat eronat normele de drept material, invocând prevederile art. 432 din Codul de procedură civilă.

În explicitarea poziției sale, recurentul precizează că la vămuirea unităților de transport SRL „SCRIPNIS - TRANS” s-a eschivat de la plata drepturilor de import, prin prezentarea eronată a documentelor confirmative a tranzacției efectuate.

Un alt argument invocat constă în faptul că, potrivit declarațiilor vamale nr. 2011i0284 – 2011i0285 din 02 aprilie 2008, au fost vămuite 2 automobile uzate și 2 semiremorci noi, în valoare totală de 213800 EURO. În acest sens, potrivit ordinelor de plată nr. 1 din 11 martie 2008 și nr. 2 din 25 martie 2008, intimatul a achitat companiei Nutzfahrzeuge Leasing AG suma de 59 400 EURO, iar informația cu privire la achitarea diferenței din valoarea totală nu a fost prezentată. Mai mult ca atât, prin răspunsul BC „Mobiasbancă” SA nr. 2013/02/00561 din 18 octombrie 2013, s-a confirmat lipsa transferurilor bănești pentru perioada anilor 2008 – 2013 la SRL „SCRIPNIS - TRANS”.

Sușține că, la momentul validării declarațiilor vamale, proformele nr. 780910 și nr. 780900 din 27 martie 2008 prezentate organului vamal nu au fost traduse din limba germană în limba de stat, însă din conținutul lor rezultă că unitățile de transport importate au fost transmise fără drept de proprietate.

Recurentul a subliniat că intimatul nu a prezentat benevol contractele de leasing, ele fiind depistate de către organul de urmărire penală în cadrul cauzei penale nr. 2011011613.

Consideră că instanța de apel a conchis greșit încălcarea de către organul vamal a termenului de 5 ani, prevăzut la art. 181¹ din Codul vamal, deoarece regimul vamal acordat anterior intimatului a fost incorect, beneficiind neîntemeiat de facilitățile fiscale. Prin urmare, drepturile de import aferente declarațiilor vamale nu au fost calculate, iar în temeiul art. 264 alin. (1) din Codul fiscal, termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale este de 4 ani.

Recurentul a invocat că obligația vamală a intimatului a apărut la momentul returnării unităților de transport și înregistrării lor la ÎS „Registru” la data de 03 aprilie 2013, când s-a efectuat reînmatricularea unităților de transport după noul proprietar SRL „Eurotop - Plus”. Respectiv, în urma controlului de audit s-a recalculat către plată în calitate de TVA suma de 713 284,16 lei și în calitate de penalitate în cuantum de 44555,83 lei.

Cu privire la omiterea termenului de prescripție de către intimat, Biroul Vamal Briceni a comunicat că intimatul a primit actele contestate la 20 noiembrie 2013, ce se confirmă prin aviz de recepție. Deci, în corespundere cu art. 288 și 289 din Codul vamal, SRL „SCRIPNIS - TRANS” a avut dreptul de a contesta actele emise de către organul vamal până la 30 noiembrie 2013, însă el a expediat cererea prealabilă în adresa Biroului Vamal Briceni la 10 decembrie 2013, iar în adresa Serviciului Vamal la data de 13 decembrie 2013.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre

necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 27 septembrie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa SRL „SCRIPNIS - TRANS” cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii scrisorii. (f. d. 103, volumul III)

La 10 noiembrie 2016, intimatul a depus referință în întâmpinarea recursului, solicitând respingerea cererii de recurs, ca fiind inadmisibilă. Ulterior, prin referința, înregistrată la Curtea Supremă de Justiție cu nr. de intrare 5862 la 02 decembrie 2016, și-a completat poziția inițială, considerând că recursul urmează a fi respins.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 noiembrie 2016, recursul declarat de Biroul Vamal Briceni a fost considerat admisibil. (f. d. 108, volumul III)

În corespundere cu art. 444 Codul de procedură civilă, instanța de recurs a dispus posibilă examinarea recursului fără înștiințarea participanților la proces, fiind inoportun invitarea acestora. Or argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate.

Verificând legalitatea actelor contestate în limitele impuse de art. 442 al CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din analiza deciziei contestate sub aspectul legalității sale în raport cu limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, rezultă că, în perioada 02 octombrie 2013 – 18 noiembrie 2013, în baza ordinilor de control nr. 338 p/o din 27 septembrie 2013 și nr. 373 p/o din 31 octombrie 2013, șeful secției control ulterior al Biroului Vamal Briceni, Ala Chiriac și inspectorul superior a secției control ulterior al Biroul Vamal Briceni, Ana Gonciariuc a efectuat controlul ulterior prin audit post – vămuire a verificării corectitudinii acordării facilităților vamale și fiscale, respectării destinației vamale a unităților de transport vămuite potrivit declarațiilor vamale nr. nr. 2011i0284 și nr. 2011i0285 din 02 aprilie 2008 la intimatul SRL „SCRIPNIS - TRANS”, întocmind actul de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013. (f. d. 15 - 18, volumul I)

Astfel, după examinarea actului de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013, șeful secției control ulterior al Biroului Vamal Briceni, Ala Chiriac a emis decizia de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013, prin care s-a recalculat către plată de la intimat suma totală a drepturilor de import/export în valoare de 757839,99 lei, formată din TVA în mărime de 713284, 16 lei și penalitate în quantum de 44 555,83 lei. (f. d. 13, volumul I)

La 13 decembrie 2013, SRL „SCRIPNIS - TRANS” a expediat prin poștă cererea prealabilă la Biroul Vamal Briceni și Serviciul Vamal al RM, prin care a solicitat anularea actului de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013 și a deciziei de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013. Ca urmare, potrivit avizelor de recepție, contestațiile au fost recepționate de organele vamale la 14 decembrie 2013 și 16 decembrie 2013, fără a răspunde la ele în modul prevăzut de lege. (f. d. 19 – 21, volumul I)

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la 24 decembrie 2013, completată pe parcurs la 22 iulie 2014 și 26 august 2015, și depusă inițial împotriva Serviciului Vamal al RM, intimatul SRL „SCRIPNIS - TRANS” a solicitat anularea actului de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013 și a deciziei de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013. (f. d. 5 – 12, 29 – 35 (volumul I) și f. d. 53 – 58 (volumul II)

Potrivit ultimei cereri de completare a temeiurilor și circumstanțelor cauzei, intimatul a exclus pârâții Serviciului Vamal și funcționarul public Ala Chiriac, rămânând în calitate de pârât Biroul Vamal Briceni. (f. d. 53 – 58, volumul II)

La 17 octombrie 2014, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău a respins recursul declarat de SRL „SCRIPNIS - TRANS”, fiind menținută încheierea Judecătoriai Râșcani mun. Chișinău din 24 iulie 2014, prin care s-a dispus strămutarea pricinii civile, spre examinarea în fond, la Judecătoria Briceni, după competența jurisdicțională. (f. d. 38, 58 – 61 din volumul I)

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei pricini, a admis acțiunea și a anulat actul de audit post – vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013, întocmit de către inspectorii Biroului Vamal Briceni, Chiriac Ala și Gonciariuc Ana, ca fiind ilegal. În același timp, a fost anulată decizia de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013, emisă de către inspectorul vamal Chiriac Ala și aprobată de către șeful Biroului Vamal Briceni la data de 18 noiembrie 2013, în baza actul de audit post – vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013, privind încasarea plăților vamale de la SRL „SCRIPNIS - TRANS” în sumă totală de 757 839, 99 lei, compusă din TVA în mărime de 713 284, 16 lei și penalitate în mărime de 44 555, 83 lei, ca fiind ilegală. (f. d. 20, 24 – 46, volumul III)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 iulie 2016, a fost respins apelul declarat de către Biroul Vamal Briceni, fiind menținută hotărârea Judecătoriai Briceni din 29 martie 2016. (f. d. 76 – 88, volumul III)

La adoptarea soluției, ambele instanțe au decis că cererea prealabilă a fost depusă la organele vamale în termenul prevăzut de art. 289 al Codului vamal și art. 14 – 15 al Legii nr. 793 din 10 februarie 2000 contenciosului administrativ.

În viziunea instanțelor, SRL „SCRIPNIS - TRANS” a fost scutit întemeiat de la plata TVA pentru importarea în țară a mijloacelor de transport indicate în declarațiile vamale nr. 2011i0284 și nr. 2011i0285 din 02 aprilie 2008, fiind procurate în baza contractului de vânzare – cumpărare nr. 1/03 din 01 martie 2008.

Totodată, instanța de apel a considerat că organul vamal a efectuat controlul, prin reverificarea declarației vamale și acordarea liberării de la plata TVA prin audit

post - vămuire, cu depășirea termenului de 5 ani prevăzut în art. 181¹ din Codul vamal.

Studiind argumentele expuse în cererea de recurs și în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a adoptat soluția cu privire la respectarea termenului de depunere a cererii prelabile de către SRL „SCRIPNIS - TRANS”, fără a aplica legea care trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: (a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Colegiul reamintește că recurentul a invocat omiterea termenului de prescripție la depunerea cererii de chemare în judecată, deoarece SRL „SCRIPNIS - TRANS” a primit actele contestate la 20 noiembrie 2013, însă a expediat cererea prelabilă în adresa Biroului Vamal Briceni la 10 decembrie 2013, iar în adresa Serviciului Vamal la data de 13 decembrie 2013, fiind încălcate prevederile art. 288 și 289 din Codul vamal.

Prin referința formulată la întâmpinarea recursului, intimatul nu a fost de acord cu aceste argumente.

În conformitate cu art. 14 din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000 contenciosului administrativ, actele administrative pot fi contestate, printr-o cerere prelabilă, în termen de 30 zile de la data comunicării actului, solicitându-se revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. În cazul actelor administrative vamale, acest termen este inaplicabil, deoarece termenele contestării prelabile, care urmează a fi aplicate, sunt prevăzute de Codul vamal, iar norma art. 14 din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000 prevede expres termenul de 30 de zile doar dacă legea nu dispune altfel.

În cauza de față, SRL „SCRIPNIS - TRANS” a solicitat anularea actului de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013 și a deciziei de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013. Prin urmare, instanța de recurs are obligația de a se expune asupra respectării termenului de contestare a ambelor acte, care diferă după durată prin prisma art. 202⁴ alin. (2) lit. e) și 289 alin. (1) din Codul vamal. Totodată, se statuează că normele citate vor fi aplicate în redacția anterioară modificărilor operate prin Legea nr. 324 din 23 decembrie 2013 (în vigoare la 01 ianuarie 2014). Or, anume până la adoptarea legii citate, au fost întocmite actele administrative din 18 noiembrie 2013 și au fost contestate la organele vamale.

În primul rând, conform art. 202⁴ alin. (2) lit. e) din Codul vamal, persoana controlată are următoarele obligații: să asiste la efectuarea controlului ulterior, să semneze actele privind rezultatul acestuia și, în caz de dezacord, să prezente, în cel mult 15 zile calendaristice, argumentarea dezacordului, anexând documentele de rigoare.

Potrivit scrisorii Biroului Vamal Briceni nr. 254/60 din 18 noiembrie 2013, recurentul a remis spre informare intimatului actul de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013, recepționată contra semnătură la 20 noiembrie 2013.

(f. d. 118 – 120, volumul I, vizualizate în original în dosarul prezentat de Biroul Vamal Briceni nr. 26113)

La acest capitol, Colegiul reține că termenul limită de formulare a unei cereri prealabile era de 04 decembrie 2013.

În al doilea rând, conform art. 289 alin. (1) din Codul vamal, deciziile, acțiunile sau inacțiunea organelor vamale, ale colaboratorilor vamali pot fi atacate în termen de 10 zile de la data comunicării deciziei sau efectuării acțiunii.

Din cercetarea avizului de recepție, se atestă că, la 20 noiembrie 2013, SRL „SCRIPNIS - TRANS” a primit decizia de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013. (f. d. 118 – 120, volumul I, vizualizate în original în dosarul prezentat de Biroul Vamal Briceni nr. 26113)

Respectiv, recurentul a indicat corect că până la 30 noiembrie 2013 intimatul avea dreptul să depună contestație împotriva actului menționat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție observă că instanța de apel a reținut că, la 20 noiembrie 2013, administratorul SRL „SCRIPNIS - TRANS” nu a primit corespondența, deoarece semnătură aplicată pe avizul de recepție nu corespunde cu semnătură Liudmillei Scripnic din buletinul de identitate și alte documente, care sunt anexate la materialele cauzei. Totodată, a considerat că administratorul a făcut cunoștință cu actul de audit post – vămuire și decizia de regularizare la data de 03 decembrie 2013, iar prin expedierea cererilor prealabile la 13 decembrie 2013 au fost respectate dispozițiile art. 289 Cod Vamal.

Circumstanța reținută de completul de apel nu este de natură de a justifica legalitatea deciziei sub aspectul aplicării corecte a actului normativ pentru litigiul dedus judecății. De fapt, instanțele judecătorești inferioare nu au respectat cerințele imperative ale art. 67 din Codul civil, rezumându-și soluția la simple alegeri.

Astfel, potrivit art. 67 alin. (3) și (4) din Codul civil, adresa poștală a persoanei juridice este cea de la sediu. Persoana juridică poate avea și alte adrese pentru corespondență. Toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de către persoana juridică.

Sub imperiul acestor norme, legiuitorul prezumă că toate actele care au ajuns la sediul indicat în Registrul de stat au fost aduse la cunoștința persoanei juridice, cu toate consecințele negative pentru aceasta.

În lumina celor relatate, se confirmă că Biroul Vamal Briceni a expediat actele contestate la sediul SRL „SCRIPNIS - TRANS”, indicat în Extrasul nr. 11315 din 01 aprilie 2008 din Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor (f. d. 208, volumul I), dar și în cererile prealabile (f. d. 20 – 21, volumul I) sau în cererea de chemare în judecată (f. d. 5 – 12, volumul I).

În atare ipostază și luând în considerație cele expuse supra, Colegiul statuează că avizul de recepție atestă că SRL „SCRIPNIS - TRANS” a recepționat actul de audit post – vămuire și decizia de regularizare la data de 20 noiembrie 2013. (f. d. 118 – 120, volumul I, vizualizate în original în dosarul prezentat de Biroul Vamal Briceni nr. 26113)

Prin urmare, SRL „SCRIPNIS - TRANS” a depus cererile prelabile din 13 decembrie 2013 peste termenul legal prevăzut în art. 202⁴ alin. (2) lit. e) și 289 alin. (1) din Codul vamal, depășind limita admisă cu circa 8 zile în primul caz și cu circa 13 zile în al doilea caz.

Instanța de recurs consideră oportun de a preciza că la etapa depunerii cererii prelabile, intimatul a indicat că adresa poștală din str. S. Lazo 5 din or. Edineț este domiciliul soacrei administratorului SRL „SCRIPNIS - TRANS”, iar din această cauză actele contestate nu au fost primite de către reprezentanții oficiali ai întreprinderii.

În acest sens, alegațiile intimatului sunt calificate ca vădit neîntemeiate, fiind în contradicție evidentă cu dispozițiile alin. (4) al art. 67 din Codul civil, sensul căreia a fost interpretat mai sus. De altfel, prin introducerea adresei din str. S. Lazo 5, or. Edineț în Registrul persoanelor juridice, reprezentantul intimatului avea obligația să depună diligență maximă în vederea verificării corespondenței parvenite pe numele persoanei juridice și intrate oficial în sediul întreprinderii.

Subsidiar la cele relatate, argumentul supus analizei contravine și probelor administrate, fiind stabilit cu certitudine că actele contestate au fost recepționate de către Scripnic Igor, care potrivit ordinului nr. 2 – c din 26 martie 2008 cu privire la angajare în serviciu avea calitate de contabil – șef al SRL „SCRIPNIS - TRANS”. (f. d. 169, volumul I)

În plus, în privința poziției intimatului cu privire la faptul că recurentul încearcă să diminueze termenul de atac în contencios administrativ de la 30 zile la 10 zile, se statuează că art. 288 - 289 Cod vamal și art. 17 din Legea contenciosului administrativ instituie expres două termene obligatorii, cum ar fi: depunerea cererii prelabile în termen de 10 (15) de zile de la data comunicării actului și respectiv adresarea în instanță în termen de 30 de zile de la data primirii răspunsului la cererea prelabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru examinarea acesteia. Deci ambele termene constituie termene de prescripție, iar nerespectarea unuia dintre ele prevede sancțiunea tardivității depunerii acțiunii.

În acest sens, Colegiul notează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât cu respectarea anumitor exigențe legale, între care și stabilirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă. Dispozițiile legale criticate sunt în concordanță și cu jurisprudența CtEDO referitoare la dreptul de acces la justiție. Astfel, CtEDO a statuat în cauza „Golder contra Regatului Unit” 1975, că „dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut”. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

Întru respectarea celor menționate, instanța de recurs subliniază că intimatul nu a prezentat probe care ar implica suspendarea sau întreruperea termenului de prescripție. La fel, SRL „SCRIPNIS – TRANS” nu a solicitat repunerea în termen a

cererii de chemare în judecată în condițiile art. 116 CPC. Mai mult ca atât, a considerat-o depusă în termen.

În conformitate cu art. 25 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ adoptă una din următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Prin prisma dispozițiilor citate raportate la circumstanțele pricinii, Colegiul consideră de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „SCRIPNIS - TRANS” împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actelor administrative, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că prima instanță și instanța de apel nu au aplicat legea care trebuia aplicată, și nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel și de a pronunța o nouă hotărâre, prin care acțiunea să fie respinsă.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Biroul Vamal Briceni.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 12 iulie 2016 și hotărârea Judecătoriei Briceni din 29 martie 2016, emise în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „SCRIPNIS - TRANS” împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actelor administrative și se pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „SCRIPNIS - TRANS” împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la anularea actului de audit post - vămuire nr. 26/13/3 din 18 noiembrie 2013 și a deciziei de regularizare nr. 125 din 18 noiembrie 2013, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală